

У складу са чланом 12. и 13. Закона о удружењима и фондацијама (Службене новине ФбиХ, број 45/02) Скупштина СРПСКОГ ПРОСВЈЕТНОГ И КУЛТУРНОГ ДРУШТВА „ПРОСВЈЕТА“ – ГРАДСКИ ОДБОР МОСТАР на Сједници одржаној дана 09.априла 2011.године у Мостару, усвојила је

С Т А Т У Т

СРПСКОГ ПРОСВЈЕТНОГ И КУЛТУРНОГ ДРУШТВА „ПРОСВЈЕТА“ – ГРАДСКИ ОДБОР МОСТАР

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Српско просвјетно и културно друштво „Просвјета“ – градски одбор Мостар (у даљњем тексту: Друштво) је национално, просвјетно и културно друштво српског народа у Босни и Херцеговини (Федерација Бих – Град Мостар). Основни циљеви дјеловања Друштва су чување и његовање идентитета и традиције српског народа.

Члан 2.

Овим Статутом уређују се: назив, сједиште, организација, програмски циљеви, дјелатност, поступак пријема и престанка чланства, права, обавезе и одговорности чланова, органи, начин њиховог избора, опозива и овлашћења као и друга питања значајна за рад Друштва.

Члан 3.

Друштво, у складу са Статутом, доноси програм рада, пословник о раду органа и друга акта којима се ближе уређују питања у вези са начином рада и дјеловања Друштва.

Члан 4.

Српско просвјетно и културно друштво „Просвјета“ основано је 18.августа 1902.године у Сарајеву, а Градски одбор 1.септембра 1902.године у Мостару. Послије забране рада и дјеловања 1949.године, Друштво је обновило свој рад на Видовдан (28.јуна) 1990.године у Сарајеву, а Градски одбор у Мостару је обновило свој рад у јесен 1990.године. У његовој дугогодишњој историји и традицији, организација, дјеловање и унутрашњи односи регулисани су статутима и правилима о организовању:

- Статутом од 30.октобра 1903.године, одобреним актом Земаљске владе у Сарајеву, број 510 И.Б.
- Правилима од 10.(23) јуна 1910.године, одобреним актом Земаљске владе у Сарајеву број 99.999 И.Б.
- Правилима из 1919.године
- Правилима од 4. јануара 1936.године, одобреним актом Министарства просвјете Краљевине Југославије П.броју 403
- Правилима од 20.септембра 1945.године, одобреним актом Министарства унутрашњих послова Народне владе Босне и Херцеговине броју 4192/45
- Статутом Српског просвјетног и културног друштва „Просвјета“ од 28.јуна 1990.године

- Статутом Српског просвјетног и културног друштва „Просвјета“ од 26.јуна 1994.године
- Статутом Српског просвјетног и културног друштва „Просвјета“ од 20.октобра 2007.године

НАЗИВ, СЈЕДИШТЕ, ПОДРУЧЈЕ ДЈЕЛОВАЊА, ПРЕДСТАВЉАЊЕ И ЗАСТУПАЊЕ, ПЕЧАТ И СИМБОЛИ ДРУШТВА

Члан 5.

Друштво се зове: Српско просвјетно и културно друштво „Просвјета“ – Градски одбор Мостар. Скраћени назив је: СПКД „Просвјета“ – ГО Мостар.

Сједиште Друштва је у граду Мостару, улица Конак 7.

Друштво дјелује на подручју Града Мостара (Босна и Херцеговина – ФБиХ) у складу са законским одредбама Града Мостара, ХН Кантона, ФБиХ и БиХ.

Члан 6.

Друштво дјелује на принципу добровољности, кроз различите облике културне, просвјетне, научне, здравствене, привредне, хуманитарне и сличне активности. У смислу претходног става, Друштво ради на окупљању чланова и на остваривању циљева утврђених овим Статутом.

Друштво свој рад заснива на законским прописима и својим актима.

Члан 7.

Друштво има својство правног лица које стиче уписом у регистар код надлежног органа.

За обавезе Друштво одговара цјелокупном имовином.

Друштво представља и заступа предсједник Друштва, а у случају спријечености потпредсједници или секретар по овлашћењу предсједника.

Члан 8.

Друштво има заставу, грб-знак и печат. О изгледу заставе, грба-знака одлучује Главни одбор СПКД „Просвјета“.

Печат Друштва је округлог облика, пречника 30mm, са ћириличним текстом: Српско просвјетно и културно друштво „Просвјета“ – Градски одбор Мостар. У средини печата је знак „Просвјете“.

Друштво може имати више печата посебно нумерисаних. Управни одбор својом одлуком утврђује начин њиховог коришћења.

ДЈЕЛОКРУГ РАДА И ЦИЉЕВИ ДРУШТВА

Члан 9.

Друштво ће остваривати своје циљеве следећим активностима:

1. чувањем идентитета српског народа,
2. сталном бригом за његовање и употребу српског језика и ћирилице у свим видовима културног и јавног живота српског народа,
3. проучавањем историје и његовањем традиције из живота Срба,
4. проучавањем и његовањем дисциплина значајних за културу и духовност српског народа,
5. проучавањем и његовањем српске културне баштине,

6. организовањем и подстицањем научног, културног, умјетничког и књижевног стваралаштва,
7. сарадњом са органима и институцијама Српске православне цркве
8. издавањем сталних и повремених публикација (новина, часописа, ревија, књига, календара и сл.), у складу са законом,
9. организовањем научних скупова, предавања, изложби, културних и забавних приредби,
10. ширењем и популарисањем књиге оснивањем властитих књижара, библиотека, читаоница, клубова читалаца и на други погодан начин,
11. помагањем у оснивању музеја, покретањем иницијатива за подизање спомен обиљежја, давања назива градовима, насељима, улицама, трговима, фирмама и установама,
12. популарисањем тековина савремене науке и умјетности,
13. развијањем сарадње са сродним друштвима и институцијама у земљи и иностранству,
14. оснивањем књижевних, пјевачких, фолклорних, музичких и других група и секција,
15. помагањем ученика и студената у школовању, нарочито надарених, који ће чинити научни и умјетнички подмладак Друштва,
16. унапређивањем културних веза са српским народом у другим земљама,
17. информисањем о просветним и културним забивањима у српском народу ширењем аутентичних информација у штампи, на радију, телевизији и другим медијима,
18. бригом о чувању народног здравља и човјекове околине,
19. праћењем васпитног процеса и учешћем у креирању, посебно српских националних образовних програма,
20. организовањем стручних и научних одбора за српски језик, историју, књижевност, етнологију, музикологију, еколођију и слично.

Члан 10.

Осим послова набројаних у члану 9, Друштво може, у складу са одредбама Закона о удружењима и фондацијама (Службене новине ФБиХ, број 45/02), обављати дјелатност којом се стиче добит (привредну дјелатност).

Вишак прихода над расходима остварен обављањем привредне дјелатности мора се инвестирати у основне статутарне активности Друштва. Није дозвољена директна нити индиректна расподјела вишака прихода над расходима из привредне дјелатности оснивачима, члановима Друштва, члановима управљачких органа, одговорним лицима, радницима, донаторима или трећим лицима.

Ограничење из претходног става се не односи на примјерене надокнаде нити покриће трошкова у вези са остваривањем циљева и активности (сродне привредне дјелатности) без обавезе формирања правног лица.

Друштво може обављати привредне дјелатности које нису непосредно повезане са остваривањем основних статутарних циљева и активности (непосредне привредне активности) преко посебно основаног правног лица.

Члан 11.

У остваривању наведених циљева и задатака Друштво ће развијати такве методе и облике рада и организовања који ће обезбиједити пуну јавност дјеловања и свестраност укључивања заинтересованих грађана и организација.

Члан 12.

У складу са општим законским прописима Друштво самостално утврђује и распоређује доходак. У пословању са трећим лицима иступа у своје име и самостално.

ЧЛНОВИ ДРУШТВА

Члан 13.

Чланови Друштва могу бити: легатори, добротвори, утемељивачи, редовни, почасни и колективни.

Члан легатор постаје лице које Друштву завјешта властите некретнине.

Члан утемељивач и добротвор је оно лице које Друштву приложи новчани износ утврђен одлуком Скупштине Друштва.

Редовни члан Друштва може бити сваки грађанин који учествује у остваривању циљева и задатака утврђених овим Статутом.

Почасни чланови Друштва могу бити појединци и колективи који су нарочито заслужни за рад и успјехе Друштва. Одлуку о проглашењу почасног члана Доноси Скупштина на приједлог Управног одбора Друштва.

Колективни чланови Друштва су организације, предузећа, установе, друштва, клубови,... који материјалним прилозима и сарадњом помажу Друштво.

Друштво има и чланове подмлатка који чине лица до навршених 18 година старости.

ПРАВА И ДУЖНОСТИ ЧЛНОВА И ПРЕСТАНАК ЧЛАНСТВА

Члан 14.

Сваки члан има право и дужност да учествује у раду Друштва у остваривању циљева и задатака утврђених Статутом, да бира и буде биран у органе Друштва, присуствује састанцима, приредбама и другим манифестацијама које организује Друштво.

Редовни чланови Друштва плаћају чланарину. Висину чланарине утврђује Скупштина Друштва.

Члан 15.

Чланство у Друштву престаје:

- добротврним иступањем,
- искључењем члана чија активност није у складу са одредбама Статута и програмским циљевима Друштва.

Члан 16.

Чланове Друштва прима и о њиховом статусу одлучује Управни одбор Друштва.

На одлуку одбора члан се може жалити Скупштини Друштва која доноси одлуку на коју се члан такође може жалити Главном одбору СПКД „Просвјета“ који доноси коначну одлуку.

ОРГАНИЗАЦИЈА ДРУШТВА

Члан 17.

Ради успешнијег остваривања утврђених циљева и задатака, Друштво може имати своје пододборе на подручју Града Мостара.

Своју организацију пододбори детаљније уређују Статутарном одлуком коју доносе у складу са одредбама овог Статута, на коју сагласност даје Управни одбор Друштва или тијело које он овласти.

Члан 18.

Управни одбор Друштва пратиће оснивање и рад пододбора и оцењивати да ли су њихов рад и активности у складу са циљевима и задацима Друштва утврђеним овим Статутом и њиховим статутарним одлукама.

Уколико оцијени да се пододбор не понаша у складу са тим циљевима и задацима, одлучиће, након иссрпљених свих могућности заједничког тражења рјешења, да таквом пододбору ускрати право коришћења имена Друштва и дјеловања и представљања као дијела Друштва. О својој одлуци Управни одбор истовремено упознаје Главни одбор СПКД „Просвјета“, дотични пододбор Друштва и надлежни орган за регистрацију. На одлуку Управног одбора пододбор има право жалбе Скупштини Друштва која доноси одлуку и прослеђује је Главном одбору СПКД „Просвјета“ који доноси коначну одлуку.

ОРГАНИ ДРУШТВА

Члан 19.

Органи Друштва су:

- а) Скупштина,
- б) Управни одбор,
- в) Предсједник,
- г) Секретар,
- д) Надзорни одбор.

Мандат чланова органа Друштва је четири године.

Члан 20.

У циљу ефикаснијег извршавања програмских задатака и циљева, а према указаној потреби, Скупштина и Управни одбор могу именовати активе, комисије, савјете и друга радна тијела – стална или повремена.

СКУПШТИНА

Члан 21.

Скупштину чине сви редовни чланови Друштва.

Скупштина се у правилу одржава једном годишње, а најмање једанпут у дviјe године. Изборна скупштина одржава се сваке четврте године.

Радом Скупштине руководи радно предсједништво у складу са одредбама Пословника о раду Скупштине.

У раду Скупштине могу учествовати гости, угледни чланови Друштва, академици, научници, великородостојници Српске православне цркве, умјетници и ствараоци без права одлучивања и по одобрењу предсједника Друштва.

Члан 22.

Скупштина:

1. утврђује програмске смјернице Друштва,

2. бира Управни одбор и предсједника Друштва који је истовремено и предсједник Управног одбора и Скупштине,
3. бира Надзорни одбор и његовог предсједника,
4. усваја Статут Друштва, његове измјене и допуне,
5. управља имовином Друштва,
6. разматра и усваја извјештаје Управног и Надзорног одбора,
7. одлучује о припајању, раздвајању, трансформацији, престанку рада и другим статусним промјенама Друштва,
8. разматра жалбе, примједбе и приједлоге чланова и органа Друштва,
9. доноси Пословник о свом раду.

Члан 23.

Скупштину Друштва сазива предсједник на основу одлуке Управног одбора, самоиницијативно, или на захтјев Надзорног одбора, или најмање 1/3 чланова Скупштине Друштва.

Уколико предсједник не сазове Скупштину у року од 30 дана од дана пријема захтјева, Скупштину могу сазвати подносиоци захтјева. У том случају они су обавезни припремити материјал за сједницу Скупштине и обезбиједити услове за њен несметан рад.

Скупштина се сазива писменим путем и преко јавних медија најмање осам дана прије њеног одржавања.

Члан 24.

Скупштина пуноважно одлучује ако јој присуствује више од половине чланова. У случају да Скупштина нема одговарајући кворум за пуноважно одлучивање, сједница се одгађа и заказује нова у року од 30 дана. Ако ни у поновљеном термину не буде кворума, Скупштина може пуноважно одлучивати ако јој присуствује најмање 35% чланова.

Скупштина доноси одлуке натполовичном већином гласова присутних чланова, изузев у случајевима одлучивања из члана 22, тачка 2, 4, 5. и 7. Статута када се одлука доноси већином гласова укупног броја чланова Скупштине.

УПРАВНИ ОДБОР

Члан 25.

Управни одбор руководи радом Друштва између сједница Скупштине. Скупштина чланове Управног одбора бира из реда највиђенијих чланова, активиста и функционера Друштва. Управни одбор има 21 члана.

Поступак предлагања, расправе и утврђивања коначне листе, као и начин гласања за чланове Управног одбора утврдиће се Пословником о раду Скупштине Друштва.

У случају смрти, болести, неактивности, или из других оправданих разлога, Управни одбор може, у току мандатног периода, именовати нове чланове Управног одбора, али највише до 1/4 укупног броја чланова Управног одбора.

Члан 26.

Управни одбор:

1. припрема нацрте и приједлоге докумената које усваја Скупштина,
2. реализује смјернице, одлуке и закључке Скупштине,

3. бира два потпредсједника Управног одбора из реда чланова Управног одбора који су истовремено и потпредсједници Друштва и потпредсједници Скупштине Друштва,
4. именује секретара Друштва,
5. припрема годишње извјештаје и програме рада као и финансијска документа Друштва а уколико се током године не састане Скупштина Друштва, исте усваја и подноси их на верификацију Скупштини на првој редовној сједници,
6. даје сагласност на статутарне одлуке пододбора Друштва,
7. рјешава жалбе чланова и пододбора Друштва,
8. одлучује о додјељивању награда и признања Друштва,
9. формира, по потреби, радна тијела (редакције, комисије, савјете и слично),
10. доноси Пословник о свом раду,
11. обавља и друге послове које му одреди Скупштина.

Управни одбор је одговоран Скупштини Друштва.

Члан 27.

Управни одбор ради у сједницама, у складу са одредбама Пословника о свом раду.

Управни одбор се састаје по потреби, а најмање два пута годишње.

Сједница Управног одбора се може одржати ако јој присуствује најмање половина чланова. Одлуке се доносе двотрећинском већином присутних чланова.

Члан 28.

За исказану активност и резултате на остваривању програма и циљева Друштва као и посебан материјални допринос Друштву, Управни одбор може додјељивати појединцима, правним лицима и другим организацијама и удружењима јавна признања која установи Друштво.

Врсте, изглед и начин додјељивања признања установљава Скупштина Друштва посебном одлуком.

ПРЕДСЛЕДНИК ДРУШТВА

Члан 29.

Предсједник Друштва:

1. Представља Друштво у званичним контактима и односима са државним и другим службеним органима, представницима других друштава, организација и удружења,
2. заступа Друштво у правном промету,
3. руководи радом органа Друштва (Скупштине и Управног одбора),
4. потписује акта која доносе Скупштина и Управни одбор,
5. са секретаром и потпредсједницима координира рад органа Друштва,
6. потписује документа о материјално-финансијском пословању и наредбодавац је у извршењу финансијског плана Друштва.

СЕКРЕТАР ДРУШТВА

Члан 30.

Секретар Друштва:

1. брине о законитости рада Друштва,
2. чува печат Друштва и рукује њиме,

3. припрема нацрте материјала које разматрају органи Друштва,
4. у сарадњи са предсједником и потпредсједницима координира активности органа Друштва. Доставља одговарајуће материјале и прима материјале, припрема информације и анализе за потребе органа Друштва. У сталном је контакту са предсједником и потпредсједницима Друштва,
5. обавља административно-техничке и благајничке послове,
6. обавља и друге послове које му одреди предсједник и органи Друштва.

Секретар је, у правилу и могућности, запослен у Друштву са правима и обавезама које произистичу из тог статуса.

НАДЗОРНИ ОДБОР

Члан 31.

Надзорни одбор има предсједника и четири члана. Надзорни одбор прати рад Друштва, а нарочито:

1. законитост рада и примјену општих аката,
2. материјално-финансијско пословање,
3. употребу и коришћење опреме и инвентара Друштва,
4. вођење евиденције чланова, плаћања и расподјеле чланарине.

Надзорни одбор писменим извјештајем упознаје Управни одбор и Скупштину о евентуалним неправилностима у раду и пословању Друштва и предлаже мјере за отклањање недостатака у раду. Надзорни одбор је одговоран Скупштини Друштва. Надзорни одбор сједнице одржава према потреби, а обавезно једанпут годишње. Сједнице сазива предсједник самоиницијативно или на захтјев Управног одбора. О раду на сједницама води се записник, а Одбор пуноважно одлучује већином гласова својих чланова.

ИМОВИНА ДРУШТВА

Члан 32.

Имовина Друштва састоји се од некретнина, основних и новчаних средстава, књига, умјетничких дјела и инвентара која посједује Друштво у цјелини.

Новчана средства чине:

1. чланарина, прилози и поклони који имају новчану вриједност,
2. финансијска средства из буџетских дотација и пореза, субвенције и уговори са физичким и правним лицима, приходи од камата, дивиденди, добити од капитала, закупнина, хонорара и сличних извора пасивног прихода, приходи стечени путем остваривања циљева и активности Друштва и остали приходи остварени законитим коришћењем имовине и средстава Друштва.

Члан 33.

Средства чланарине могу се користити искључиво за остваривање програмских циљева Друштва. Висину, начин прикупљања и расподјеле утврђује Скупштина Друштва посебном одлуком.

Средства која се обезбеђују из буџета Босне и Херцеговине, Републике Српске, Федерације Босне и Херцеговине и општина-градова у Босни и Херцеговини за финансирање дјелатности Друштва и значајних манифестација које организује Друштво, дозначују се на жиро-рачуна Друштва.

Члан 34.

Расходи могу бити само ради остваривања програмских циљева Друштва.
Вишак прихода над расходима остварен обављањем привредне дјелатности инвестира се у основне статутарне активности Друштва.

Члан 35.

Новчана средства Друштво води код банке у мјесту сједишта.

ЈАВНОСТ РАДА И ПРЕСТАНАК РАДА ДРУШТВА

Члан 36.

Рад Друштва је јаван. Акти Друштва доступни су јавности и могу се објављивати у средствима јавног информисања и публикацијама Друштва.

Члан 37.

Друштво престаје са радом на основу одлуке Скупштине Друштва, или по основу правоснажне одлуке надлежног суда или државног органа у складу са законом.
Уколико Скупштина Друштва није у могућности да се састане, Одлуку о престанку рада доноси Управни одбор.

У случају престанка рада, имовина Друштва даје се на привремено коришћење и чување Српској православној цркви. Записник о примопредаји имовине Српској православној цркви потписују предсјеник Друштва и овлаштени представник Српске православне цркве. Ако ни један орган Друштва није у могућности да се састане и донесе одлуку, имовина Друштва аутоматски прелази на привремено коришћење и чување Српској православној цркви.

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 38.

Приједлог Статута и његових измјена и допуна мора бити доступан свим члановима Скупштине Друштва прије усвајања ради давања приједлога и примједби.

Члан 39.

Аутентично тумачење одредби Статута у оперативном спислу даје секретар а у коначној, писменој верзији, Управни одбор.

Статут ступа на снагу даном његовог потврђивања од стране надлежног органа.

Предсједник СПКД ПРОСВЈЕТА – ГО Мостар

OVJERAVA:

Bosna i Hercegovina

Federacija Bosne i Hercegovine

HERCEGOVACKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA

HRVATSKO-NERETVANSKI KANTON

MINISTARSTVO PRAVOSUDA, UPRAVE I LOKALNE SAMOUPRAVE

Broj 03-03-05-UP1-150001

Mostar, 25.04.2012.

Potpis [Signature]

OVJERAVA:

Bosna i Hercegovina

Federacija Bosne i Hercegovine

HERCEGOVACKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA

HRVATSKO-NERETVANSKI KANTON

MINISTARSTVO PRAVOSUDA, UPRAVE I LOKALNE SAMOUPRAVE

Broj R-1254/12.

Mostar, 25.04.2012. g.

[Signature]

